

**Szentes Város Önkormányzata
Helyi Hulladékgazdálkodási Terv
felülvizsgálata**

S Z E N T E S

2007. május

BEVEZETÉS

Az Országos Hulladékgazdálkodási Terv (2003 – 2008) megfogalmazása szerint „a hosszútávon fenntartható fejlődés biztosításának alapvető feltétele a természeti erőforrásokkal való takarékos bánásmód, ami a nem megújuló erőforrások kitermelésének mérséklését, a hatékony és takarékos anyag – és energiafelhasználást, valamint a környezet minél kisebb mértékű terhelését kívánja meg”, a hulladékgazdálkodás környezeti hatótényezőként mára a társadalom komfortérzetének egyik legfontosabb befolyásolója, a környezetünkkel kapcsolatos igényességünk egyik legfőbb mutatójává vált. A hazai hulladékgazdálkodás fejlődésének egyik legjelentősebb gátja a társadalmi szemléletmód visszássága, amely véleményem szerint a már említett környezeti igényesség terén megfigyelhető szélsőségekben mutatkozik meg. Abban, hogy a hulladékgazdálkodás környezetünk megóvásának eszköze legyen, azt a lakosság is szükséges jónak és ne kötelező rossznak tekintse kiemelkedő szerepe van a helyi önkormányzatnak és a közszolgáltatónak. Szemléletváltoztatás szükséges ennek a két, a helyi lakossággal közvetlen és napi kapcsolatban lévő szervezetnek az esetében is. A hulladékgazdálkodás tervezése, mint a rövid – közép – és hosszú távú elérendő célok kitűzése, feladatok megfogalmazása, rendszerezése, a szükséges intézkedések meghatározása jó lehetőséget nyújt saját szemléletmódunk felülvizsgálatára és módosítására.

Szentes Város Önkormányzata Képviselő-testülete 2004. év májusában határozatban fogadta el a város első, a 2004-2008. évre vonatkozó hulladékgazdálkodási tervét. A Hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. Tv. 37.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján a tervet 2 évente felül kell vizsgálni. A város első ilyen jellegű tervének felülvizsgálata kiemelkedő fontosságú, mert a terv által 2004-ben rögzített alapállapot, valamint az azóta eltelt 2 év változásai és a tervben kitűzött célok összehasonlításával minden eddiginél pontosabban meg lehet határozni a rövid és középtávú lehetőségeket, fejlesztési irányokat, feladatokat.

Az „alap” 2004-es tervnek több hiányossága és kérdéses pontja van. Az akkori hulladékkezelésről például ilyen hiányosan álltak rendelkezésre adatok. Okulva az első hulladékgazdálkodási tervünk tapasztalataiból az elmúlt 2 évben figyelmet fordítottuk a „kritikus” pontokra, így az adatgyűjtésre. Megfelelően a tervben szereplő célkitűzések mára a Szentes – Berki Hulladéklerakó Telepen a hivatalos EWC kódszámokon alapuló hulladéknyilvántartás működik. Az elmúlt két évben számos olyan kisebb – nagyobb fejlesztés került megvalósításra, amelyek segítségével pontosabban meghatározhatóak az elérendő célok.

Erre példa lehet az állati hulladék gyűjtés helyzete. Városunk több mint tíz éve nem működtet dögműt vagy dögműteret. A lakossági és a kistermelői körben keletkező állati hullák a városi Gyepmesteri Telepen kerülnek összegyűjtésre, ahonnan az ATEV Rt. heti 2-3 alkalommal szállítja el azokat. A kistérség települései az Árpád – Agrár Zrt-vel közösen tervezték meg jogszabályoknak megfelelő települési állati hulla begyűjtő rendszert, és annak egy elemeként megépülhetett volna egy évi 40.000 t kapacitású biofermentáló üzem is. A KIOP pályázati rendszerben a támogatási kérelem elutasításra került, ugyanis a projektben a hangsúly nem a települési állati hulla begyűjtő rendszeren, hanem a már említett gazdasági társaság érdekeit szolgáló biofermentáló létesítése volt. Jelenleg előrelépésként értékelhető az építési engedély megléte, amely alapján elvégezhető a Gyepmesteri Telepen szükséges fejlesztés. További, kamatoztatható, bár igen költséges tanulságként szolgálhat az, hogy a közérdekű önkormányzati fejlesztéseknek valóban a köz érdekeit kell szolgálnia, megfelelő helyi szakmai háttérrel.

I. A felülvizsgálat általános adatai

Felülvizsgálati szint: Szentes város helyi hulladékgazdálkodási terve

Készült: Szentes Város Polgármesteri Hivatal, Műszaki Osztály – Baloghné Berezvai Csilla a Szentes Város Önkormányzat Városellátó Intézménye – Kiss Ferenc munkája alapján

Cím: 6600 Szentes, Kossuth tér 6.

A felülvizsgálat időszaka: 2004-2006.

II. Szentes városban keletkező, hasznosítandó vagy ártalmatlanítandó hulladékok típusa, mennyisége, eredete

Mint ahogyan az 1. sz. táblázatban látható 2002-2005. év között a keletkezett nem veszélyes hulladékok mennyisége 60%-kal emelkedett.

1. táblázat A keletkező nem veszélyes hulladékok és mennyiségük

Hulladék	(t/év)	
	2002.	2005.
Ipari és egyéb gazdálkodói nem veszélyes hulladékok	n. a	1.707
Mezőgazdasági és élelmiszer-ipari nem veszélyes hulladékok	166	236
Települési szilárd hulladékok	10.793,7	18.412
Települési folyékony hulladékok	8.897	15.000
Kommunális szennyvíziszap	3.348	2.500
Építési bontási hulladékok és egyéb inert hulladékok	3.083,7	3.301
Összesen	26.288,4	36.956

- *Települési szilárd hulladék:*

A települési szilárd hulladékok mennyiségének jelentős mértékű növekedése részben abból adódik, hogy ebbe a frakcióba tartozik a közterületekről begyűjtött 636,5 t hulladék (illegálisan lerakott hulladék, gépi úttisztításból származó hulladék), valamint a Termál szeméttelről elszállított 1.969 t vegyes hulladék is. A települési szilárd hulladékokra vonatkozó adatok a Szentes – Berki Regionális Hulladéklerakó Telep telephely-forgalmi program nyilvántartásából származnak.

- *Települési folyékony hulladék:*

Szentes Város csatornázottsága a 2002. évi 35%-ról a 2004-ben kezdődött szennyvízhálózat bővítési munkálatokat követően 2006. év májusára elérte a 73%-ot, a 2006. év végére a 90%-ot is meghaladta a lefedettség mértéke. 2008. év tavaszán 100%-ossá válik a szennyvízcsatorna hálózat kiépítése. A Szentes Város Szennyvíztisztító Telepén leürített települési folyékony hulladék mennyiség növekedése azzal magyarázható, hogy a szigorodó környezetvédelmi és hulladékgazdálkodási adatszolgáltatás miatt az intézmények és gazdálkodók egyre inkább rákényszerülnek a folyékony hulladékok szabályos ártalmatlanítására.

- *A termelésből adódó nem veszélyes hulladékok:*

2002. évben a nyilvántartás hiányosságai miatt még nem állt rendelkezésre adat a termelési hulladékokról. A 2005. évben regisztrált, több mint 1.700 t termelési hulladék döntően a Hungerit Rt. és a Legrand Rt. üzemegységeiből került kiszállításra. A baromfi feldolgozó és az elektromos – elektronikai alkatrész gyártó cég is jelentős figyelmet fordít a munkafolyamatok során keletkező hasznosítható anyagok elkülönített gyűjtésére, ugyanakkor ennek ellenére igen jelentős mennyiségű a nem hasznosítható hulladék mennyiség. Ennek oka részben az anyagminőség, részben a szennyezettség.

- *Kiemelten kezelendő hulladékok:*

2. táblázat A keletkező veszélyes és nem veszélyes, kiemelten kezelendő hulladékok és mennyiségük

Hulladék		(t/év)	
		2002.	2005.
Veszélyes hulladékok	PCB és PCT tartalmú hulladékok	n.a.	n.a.
	Hulladékolajok	n.a.	n.a.
	Akkumulátorok	n.a.	0.5
	Elemek és kis akkumulátorok	n.a.	0.6*
	Elektronikai hulladékok	n.a.	15
	Kiselejtezett gépjárművek	n.a.	n.a.
	Egészségügyi hulladékok	n.a.	n.a.
	Állati eredetű hulladékok	154	90
	Azbeszt	n.a.	n.a.
	Növényvédő szerek és csomagolóeszközök	n.a.	n.a.
Nem veszélyes hulladékok	Csomagolási hulladékok	n.a.	1530*
	Biomassza	n.a.	3300*
	Gumi hulladék	n.a.	10.2

* becült adat

- *Veszélyes hulladék:*

A Szentesen képződő PCB és PCT tartalmú, valamint a hulladékolajokról információ nem áll rendelkezésre. A PCB és PCT tartalmú, főként az áramszolgáltató berendezéseiben használt anyagok és csak hulladékaik nem tartalmazzak a helyi hulladékgazdálkodási terv hatályába, így a terv jelen módosításával ez a frakció törölhető. A hulladékolajok közül csak a lakosság körében képződő mennyiségekkel kell foglalkozni. Itt a begyűjtés eddig nem került megszervezésre a szükséges engedélyek hiányában.

Gépjármű akkumulátor gyűjtése mind szervezett mind egyéni formában folyik városunkban. Ezt a folyamatot segíti, hogy a fémhulladék kereskedelem viszonylag jó áron eladhatóak a használt akkumulátorok, valamint az elárúsító üzletek is nagy százalékban visszaveszik azt.

A közszolgáltató által összegyűjtött évi 250-400 kg akkumulátor mellett becslésünk szerint évente legfeljebb ennek a mennyiségnek a 60-80%-a kerülhet a vegyes hulladékba keverten lerakásra.

Szervezetten a szárazelemek és kis akkumulátorok gyűjtése városunkban 2006. I. negyedévtől működik. Különböző környezetvédelmi cégek szárazelem begyűjtő edényeket helyeztek ki az intézményeknél és kereskedelmi elárusító helyeken.

Elektromos, elektronikai hulladékgyűjtést a Városellátó Intézmény részben az egész évben folyamatosan, részben az évi két alkalommal lebonyolított lomtalanításhoz kapcsolódóan 2005. III. negyedévtől folytat. Az összegyűjtött mennyiség közel 110-120% kerülhet a vegyes hulladékkal lerakásra.

Kiselejtett gépjárművek mennyiségéről adat nem áll rendelkezésre, mert a megszigorított rendelkezések miatt jelenleg forgalomból való kivonása érdekében gépjárművet Csongrádon vagy Hódmezővásárhelyen az EU-s szabályoknak megfelelően működő telepeken lehet leadni.

A lakossági eredetű állati hulladékgyűjtést közfeladatként a Városellátó Intézmény a Gyepmesteri Telepén végzi. A 2002. évhez viszonyítva megfigyelhető jelentős csökkenés oka az, hogy a nagyüzemi állattartók növekvő mértékben saját telepükről szállítatják el az állati hullákat az ATEV Rt-vel.

Azbeszt és növényvédő szer hulladék és csomagoló eszköz mennyiségéről eddig becslés sem készült. Mindkét hulladék frakció ártalmatlanítására keressük a megoldást.

- *Nem veszélyes, kiemelten kezelendő hulladék:*

A csomagolási hulladékok között a szelektíven gyűjtött és továbbhasznosításra átadott mennyiség került megjelölésre. A vegyes hulladékkal együtt ennek a mennyiségnek kb. a 8-9-szerese került végleges lerakásra.

Biomasszaként az az anyagmennyiség került megjelölésre, amely 2005. II. félévében egyéb hulladékmentesen a Szentés – Berki Hulladéklerakó Telep területén kialakított komposztálóban komposztálásra került. A vegyes, lerakott hulladék biomassza tartalmának ez hozzávetőleg 5-10%-a. 2006. évben 1.800 tonna zöldhulladék került komposztálóba. Ebből 105 tonna komposzt képződött és 130 tonna rosta anyag.

Gumihulladék lerakás a követelményeknek megfelelően nem történik. A Hulladéklerakó Telepen kialakított ideiglenes depóból a 2005. évben 9,3 t gumiabroncs hulladék került kiszállításra.

Felhalmozott hulladék

A Terv II/2. Felhalmozott hulladék pontjában szükséges megkülönböztetni a végleges szándékkal, azaz illegálisan és az átmeneti szándékkal felhalmozott hulladékokat.

Illegális hulladéklerakás:

A Tervben szereplő 2002. évi 350 tonnához képest 2005. évben a KÖVICE Zöldforrás pályázati rendszer segítségével közel 500 tonna illegálisan elhagyott hulladék került begyűjtésre a város 15 pontjáról. Kedvelt illegális hulladéklerakó helyek a város szélén

található, kivezető és átköltő utak melletti viszonylagos takarásban lévő területek. Az illegális lerakók között jellemzően előfordulnak olyan teherfuvarozók, akik ilyen módon „jutányosan” oldják meg a költözködő, ingatlanon nagytakarítást végző lakosok gondját.

Szentesen az említett átlagosan 15 illegális hulladéklerakó területből 3 db kiemelkedően „jelentős”:

- a roma-telep környéke: nagy mennyiségben tartalmaz az elhagyott szemét állati hullát, elektromos – elektronikai hulladékot, egyéb bomló biohulladékot.
- A felhagyott régi szeméttelep környéke: a környező Sárgaparti és Felsőpart lakosok a jelenleg használt Hulladéklerakó távolsága miatt részesítik előnyben, illetve járművel könnyen megközelíthető
- „Termál” - szeméttelep: a felszámolás alatt álló Termál KMGSZ és a Városellátó Intézmény együttműködése eredményeként a terepszint feletti hulladékmennyiség elszállításra és ártalmatlanításra került. Az elszállított hulladék mennyisége 1.900 t volt. A területen az illegális lerakás jelenleg nem jellemző.

Külön figyelmet kell fordítani az illegális hulladékkezelési „iparág”-ként kialakuló építési-bontási hulladék lerakására. A városban több bontással foglalkozó vállalkozó is működik. Versenyhelyzetüket esetenként oly módon javítják a legális módon működő céggel szemben, hogy a lerakás díját (2005. évi áron 1,1.- Ft/kg + ÁFA) megtakarítják azzal, hogy a nem hasznosítható törmelék, hulladékot és földet a város szélén helyezik el.

Speciális szokások alakultak ki az elmúlt években a városközponti illegális hulladék elhelyezésre. Ennek jellemzője a viszonylag kis mennyiség (10-100 liter), a rendszeresség és a gátlástalanság. Az ilyen jellegű hulladékáram célja a társasházak 1,1 és 4,3 m³-es konténerei, a hulladékgyűjtő szigetek és szélsőséges esetekben a sétányok és parkok félreeső részei. Ennek a „személtalanságnak” az oka az, hogy sok ingatlanon vagy mennyiségben, vagy minőségben képződik olyan jellegű hulladék, amelyet a tulajdonos nem kíván szabályos keretek között ártalmatlanítani. A mennyiségi, hulladék túltermelés a társasházai lakosok megfigyelése alapján a módosabb kertvárosi embereknél fordul elő, míg a minőségi probléma alatt kisebb állati tetemeket kell érteni. Ez a szokás bár kis mértékben környezetszennyező, kiemelten rontja a lakosság környezeti – komfort érzetét, így a cselekvési programok között az illegális hulladéklerakás megelőzésén belül erre is részintézkedést kell kidolgozni.

A felhalmozás a mezőgazdasági termelés során keletkező növényi hulladék, egyéb (jellemzően műanyag) hulladékkal kevert növényi hulladék, agrofólia esetében jellemző. Ez utóbbi a fólia-sátras termelés során keletkezik. A lecsérelt fólia hulladék elhelyezése Szentesen megoldható (az átvételi díj a szállítási költségeket fedezheti), így a felhalmozás a termelők érdektelenségének, hanyagságának tulajdonítható. Jelentős gondot okoz a különböző kertészeti telepeken folytatott termelési kultúra melléktermékeinek ártalmatlanítása, mint pl.: a kőzetgyapot. Nagy mennyiségben halmozódtak fel az évek hosszú során a fent említett anyagok kevert tárolásából származó depóniák. Ezeket az anyagokat a Berki Hulladéklerakó Telep fogadni nem tudja, mivel a befogadó kapacitása csekély. Mérlegelni kell, hogy a kötelezően ellátandó önkormányzati köztisztasági tevékenységet veszélyeztessük-e - a felelőtlen gazdálkodók miatt- az óriási mennyiségben felgyülemlett ipari-mezőgazdasági hulladékok befogadásával.

Ki- és beszállított hulladék

- *Nem veszélyes hulladék:*

A hulladékgazdálkodási terv készítés körébe tartozó nem veszélyes hulladékoknak (3. táblázat) a tervezés területéről történő kiszállítása nem jellemző. Kivételt képez ez alól a roncsautó hulladék, amely 100%-ban településünkön kívül kerül leadásra, valamint a szelektíven gyűjtött, továbbhasznosításra átvett hulladékok.

3. táblázat A területre beszállított és kiszállított nem veszélyes hulladékok és mennyiségük

Hulladék	tervezési területre beszállított (t/év)		tervezési területről kiszállított (t/év)	
	2002.	2005.	2002.	2005.
Ipari és egyéb gazdálkodói nem veszélyes hulladékok	n.a.	30	n.a.	0
Mezőgazdasági és élelmiszer-ipari nem veszélyes hulladékok	n. a.	50	n. a.	0
Települési szilárd hulladékok	420	600		
Települési folyékony hulladékok	4080.	5000	0	0
Kommunális szennyvíziszap	n.a.	0	n.a.	0
Építési, bontási hulladékok és egyéb inert hulladékok	nem jellemző	nem jellemző	nem jellemző	nem jellemző
<i>Összesen</i>	4500	5680	0	0

Nem veszélyes hulladék Szegvár és Nagytőke településekről települési szilárd hulladék közszolgáltatás keretében mintegy 700 t/év kommunális és lomhulladék beszállítással történik. Szegvár Nagyközségből évi 5000 t szippantott szennyvíz kerül beszállításra.

- *Veszélyes hulladék:*

A tervkészítés körébe tartozó veszélyes hulladékok beszállítása nem jellemző. A kiszállítás a közfeladat teljesítése során összegyűjtött állati hulladékokra valamint az elkülönítve összegyűjtött akkumulátor (2006. elejétől szárazelem, kisakkumulátor) és elektromos – elektronikai hulladék korlátozódik.

A tervezési terület éves hulladékmérlegének bemutatása különös tekintettel a hasznosításra vagy ártalmatlanításra

- *Nem veszélyes hulladék:*

A települési szilárd hulladékként megjelenő mezőgazdasági élelmiszeripari, ipari és egyéb gazdálkodói hulladékok az ártalmatlanítást jelentő lerakást megelőzően a termelők jelentős része esetében még a keletkezés során jelentős válogatáson esnek át. Ennek inkább közvetlen gazdasági oka van – a jelentős ártalmatlanítási költség – mint a környezet központú szemlélet.

A teljes begyűjtött folyékony hulladék mennyiség – ismereteink szerint – a Városi Szennyvíztisztító Telepen kerül megtisztításra.

Jelentős mértékű az építési bontási hulladék hasznosítható részének (tégla, beton, törmelék) újra használata, hasznosítása. Ennek oka a magas építőanyag ár, valamint a tetemes szállítási és lerakási költség. Problémát a nem hasznosítható (vályog, kevert törmelék) frakció kezelése, el nem helyezése jelent.

- *Kiemelten kezelendő hulladékáramok:*

4. táblázat A területi éves hulladékmérleg és kezelési arány bemutatása kiemelten kezelendő hulladékok esetén

Hulladék	Hasznosítás		Égetés		Lerakás		Egyéb módon kezelt	
	%	(t/év)	%	(t/év)	%	(t/év)	%	(t/év)
<i>Veszélyes hulladék</i>								
Hulladékolajok	n.a	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Akkumulátorok	80	0.4	0	0	20	0.1	0	0
Elemek és kis akkumulátorok	0	0	0	0	100	0.6*	0	0
Elektronikai hulladékok	45	7	0	0	55	8	0	0
Kiselejtezett gépjárművek	n.a	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Állati eredetű	0	0	0	0	0	0	100	90
Növényvédő szerek és csomagolóeszközök	0	0	0	0	100	n.a.	0	0
<i>Nem veszélyes hulladék</i>								
Csomagolási hulladékok	10	170	0	0	90	1530*	0	0
Biomassza	5-10*	300	0	0	90-95*	3300*	0	0
Gumihulladék	90	9.3	0	0	10	0.9	0	0

* becslés adat

A csomagolási és biohulladékok hasznosítása későbbiekben kerül ismertetésre.

III. A hulladékkezeléssel kapcsolatos alapvető műszaki követelmények

A természeti területen a hatályos jogszabályokban meghatározottaktól eltérő, speciális területi, helyi vagy egyedi műszaki követelmények nincsenek.

Az egyes hulladéktípusokra vonatkozó speciális intézkedések

A természeti területen a hatályos jogszabályban meghatározottaktól eltérő, speciális területi, helyi vagy egyedi intézkedések nem történtek. A cselekvési programok között szerepel a

lakossági szelektív hulladékgyűjtés kötelezővé tétele a 2000. évi XLIII törvény – a hulladékgazdálkodásról 21.§. (5) bekezdése adta felhatalmazás alapján.

A hulladékok kezelésére alkalmas kezdőtelepek és létesítmények, a kezelésre felhalmozott vállalkozások

Gyűjtési kapacitás bemutatása

- *Települési szilárd hulladék:*

Szentes Városban a többször módosított 2/1996. (I.26.) KT. sz. rendelet alapján 1996. óta működik a települési szilárd hulladék közszolgáltatás. Az Önkormányzat Városellátó Intézménye végzi a települési szilárd hulladék begyűjtését, szállítását és a Szentes – Berki Regionális Hulladéklerakó Telep üzemeltetését.

A tervezési területen közszolgáltatóként működő Városellátó Intézmény rendelkezik a szükséges engedélyekkel –veszélyes hulladék kezelési engedély kivételével.

Hulladékgyűjtő célgépek:

- konténerszállító tehergépjármű: 3 db. Két IFA típusú jármű (mindkettő 15 év üzemén túl) a 2-4 m³-es a rendszeres zárt, a 2003. év elején beszerzett IVECO tip. jármű a 3-5 m³-es nyitott és az eseti zárt konténerszállítást végzi. A szállítási igény csökkenő mértékét figyelembe véve az IFA tip. járművek a teljes elhasználódást követően kiválthatóak egy db új célgéppel.
- Tömörítő, félpormentes célgépek: 4 db. Egy db IFA 8 m³-es (kizárólag kézi rakodású), több mint 10 éve üzemelő jármű, egy db 18 m³-es Liaz alvázás jármű (gépi 1,1 m³-es és 4,3 m³-es konténer ürítés), egy db IVECO alvázás 13 m³-es 2002-ben készült jármű, és egy db Daewoo alvázás 8 m³-es 2005-ben forgalomba állított jármű.

A kapacitás elégséges, azonban a szállítási igény folyamatosan növekszik. A két régebbi jármű korából eredő csökkenő üzemelési biztonság további fejlesztést igényel.

Az Intézmény rendelkezik egyéb nyitott platós szállító, valamint rakodó gépekkel, melyek alkalmasak ömlesztett, darabos hulladék szállítására (pl.: lomtalanítás).

A fentiek alapján a folyamatos technikai fejlesztés következtében a műszaki felkészültség megfelelő, komplex regionális rendszerhez történő kapcsolódás települési szilárd hulladék begyűjtés- szállítás terén nem indokolt.

További települési szilárd hulladékszállító kapacitás:

- kiemelten kezelendő hulladékok begyűjtésében és újrahasznosításában jelentős szerepe van Szentesen a Dél-Magyarországi MÉH Rt. helyi telepét üzemeltető Szentes-Méh Kft.-nek. Rendelkeznek egy db Gaz alvázás konténerszállító és egy db Liaz alvázás önrakodó tehergépjárművel.
- Városunk egyik legjelentősebb hulladéktermelője, a Hungerit Rt. hulladékát az Idó-Trió Kft. szállítja két db Mercedes alvázás konténerszállító célgéppel.

- *Települési folyékony hulladék:*

Települési folyékony hulladékgyűjtéssel foglalkozó vállalkozások (számuk a települési folyékony hulladék közszolgáltatás megszervezésével, és a csatornázottság folyamatosan növekvő mértékével várhatóan jelentősen csökkenni fog):

- ERDSZOLG Bt. (Szentés Hétvezér u. 4)
- Csongrád megyei Településtisztasági Kft (Szeged, Cserzi M. u. 32)
- SZ.Cs.R. Bt. (Kecskemét, Külsőnyír u. 104)
- Kocsis Pál (Szentés, Drahos u. 12)
- Hydra Kft (Szentés) Csongrádi út 2.)
- Gyenes Kft. (Szegvár VI. ker 95.)
- Fekete Károly (Szentés Mikecz u 6)

Kiemelten kezelendő hulladékok

- *Veszélyes hulladékok:*

Veszélyes hulladék gyűjtés gyakorlatának bevezetése az elmúlt két évben több frakció tekintetében is megtörtént. Begyűjtésre kerül a Szentés – Berki Regionális Hulladéklerakó Telepen –mint hulladékgyűjtő udvarban- a lakossági sütő olaj és –zsiradék, szárazelem, akkumulátor, elektromos és elektronikai eszközök, valamint a nem veszélyes gumiabroncs hulladék. Ezeknek az anyagoknak a gyűjtése eseti gyűjtőjáráttal is történik, igény szerint, heti rendszerességgel (a Terv felülvizsgálata során a fenti veszélyes hulladékgyűjtésről szóló bekezdés a szükséges engedélyek hiányában törleendő. Még a legegyszerűbb lakossági sütő olaj és –zsiradék gyűjtő pont kialakításának engedélyezésére irányuló próbálkozások is gyakorlatilag áthatolhatatlan hatósági falakba ütköztek.)

- Állati hulladék

Begyűjtése és átrakása a városi Gyepmesteri Telepen történik. Az elszállítást az ATEV Rt. végzi heti 2-3 alkalommal.

-Növényvédő szerek maradékai és csomagolóeszközeik

Gyűjtése a Hulladéklerakóban a feltételek megteremtésével elméletileg megoldható.

- *Nem veszélyes hulladékok*

- Csomagolási hulladékok:

A hasznosításhoz szükséges szelektív gyűjtőhálózat alapjai 2005. év végére kiépültek 29 db négyfrakciós sziget, és rendszeres gyűjtőjárat létesítésével. A Városellátó Intézmény az alábbi frakciók elkülönített gyűjtését és továbbhasznosításra történő átadását végzi:

- Vegyes papír – 60 t/év
- Karton (csomagoló) papír – 40 t/év

- Társított italos doboz (tejes, rostos üdítő doboz) – 200 kg/év
- Fehér üveg – 80 t/év
- Színes üveg- 60 t/év
- PET palack (színes, fehér és kupak frakció) – 25 t/év
- Egyéb műanyag (HDPE, LDPE, PP, PS, és vegyes „kemény” műa. frakciók) 4 t/év
- Csomagoló fólia (reklám és egyéb zacskó, zsugor fólia) – 1 t/év
- Vas italos doboz – 1 t/év
- Alumínium italosdoboz – 500 kg/év
- Ócskavas – 5 t/év
- Akkumulátor – 400 kg/év
- Használt lakossági étolaj és sütőzsiradék – 800 l/év
- Kísérleti jelleggel nikecell hulladék – 50m³/év

Szentes városban a meglévő 29 db szelektív hulladékgyűjtő sziget számát hozzávetőleg 35 db-ra szükséges bővíteni. A szigetek elhelyezésénél elsődleges szempont, hogy a város belterületének bármely ingatlanáról a településen belüli közlekedés során legalább egy db „útba essen”, és ne legyen 200 méternél messzebb. Ez az elérhetőség, és a gazdaságossági szempontok (kihasználtság, üzemeltetés, telepítési költségek) összevetésével alakult ki a gyűjtőszigetek mai elrendezése.

A hálózat teljes körű kiépítése után, fél év átmeneti türelmi leteltével a szelektív hulladékgyűjtés igénybevételének kötelezővé tétele szükséges.

Jelentős előrelépést jelentett a csomagolási hulladékok szelektív gyűjtése terén a Városellátó Intézmény és az ÖKO-Pack Kht. közötti begyűjtői hulladékkezelési szerződés megkötése. A szerződés alapján a Kht. közvetlen anyagi és közvetett PR támogatást nyújt a csomagolási hulladékok szelektív gyűjtéséhez. 2005-ben az Intézmény szelektív hulladékkezelésből származó bevételeinek kb. 2/3-a származott a koordinátori szervezettől.

A szelektív hulladékkezeléshez kapcsolódóan hulladékgyűjtő udvar mielőbbi létesítése szükséges. Ez egy, a városközponti részéhez közeli olyan létesítmény lenne, ahol a lakosság ellenőrzött körülmények között adhatna le mindenféle, a háztartásban keletkező, hasznosítható, egyedi kezelést igénylő hulladékot, lomot.

- Biomassza

A lakossági és intézményi zöldhulladék gyűjtésére 2005. őszétől vannak kísérleti próbálkozások, amely csak a megfelelő edényzet bevezetésével tehető valóban jól működővé.

A Városellátó Intézmény u.n. „zöld járatot” működtet, melynek keretében a komposztálható hulladékot gyűjti össze (fűnyesedék, fa-és cserje ágak, egyéb növényi részek).

- Gumihulladék

A 2004. évi Tervben az országos gyűjtő hálózat hiánya került megjelölésre a gumiabroncs gyűjtés legnagyobb akadályaként. Ez a rendszer azóta kiépült és jó eredménnyel működik.

Kezelési kapacitások bemutatása

Nem veszélyes hulladékok

▪ *Települési szilárd hulladék:*

A keletkező települési szilárd hulladék a Szentés-Berki Regionális Hulladéklerakó telepre kerül, amely részben megfelel a vonatkozó jogszabályok előírásainak. A 155 ezer m³ teljes kapacitású telep kihasználtsága 2005. év végén hozzávetőleg 70-75%-os volt. A Telep rendelkezik egységes környezethasználati engedéllyel, amely magában foglalja a települési szilárd hulladék begyűjtési-szállítási, hulladék lerakási, szelektív hulladékkezelési és komposztálási tevékenységet. A Hulladéklerakó állapota folyamatos fejlesztés mellett megfelelő. Az engedély 15.000 t/év kapacitásra szól. A hiányosságok pótlása a hulladéklerakó telep egységes környezethasználati engedélyében foglaltaknak megfelelően az anyagi lehetőségekhez mérten folyamatban van. Az egységes környezethasználati engedély 2012. 12. 31-ig érvényes. A telep hulladék befogadására eddig kapott engedélyt, de legfeljebb a jelenleg üzemelő kazetta beteltéig.

A településen még 2 db felhagyott, rekultiválandó szeméttelép található.

2006. évben elkészült a Berki Hulladéklerakó bezárását követő rekultivációs terve. A Rákóczi utcán bezárt szeméttelepen környezeti felülvizsgálat megtörtént, mely szerint a Felügyelőség határozatot adott ki a rekultivációs tervek elkészítésére, valamint a munkák megkezdése előtt elvégzendő feladatokról (övérek, monitoring kutak, geodéziai felmérések).

A jelenleg művelt depónia tervezett 2008. évi megtelését követően az ártalmatlanítás elméletileg lerakási kapacitásbővítéssel, vagy hulladékátrakó építéssel és más lerakóhoz történő kapcsolódással biztosítható.

A lerakási kapacitás bővítésére a jelenleg hatályos irányelvek szerint nem nyújtható központi támogatás, mert a 100.000 lakosú ráhordási körzet nem biztosítható a már kialakult hódmezővásárhelyi és az építési szakaszban levő homokhátsági (csongrádi) regionális rendszerek miatt.

Szentés Város Önkormányzata 2006 februárjában aláírta az alapító okiratot, és a társulási megállapodást a Dél – Kelet Alföldi Régió Hulladékgazdálkodási Rendszer (DAREH) Önkormányzati Társuláshoz való csatlakozásról. A Társulás a tervek szerint az Európai Unió Kohéziós Alap, valamint a Nemzeti Fejlesztési Terv (2007-2013) együttesen 90%-os támogatásával, 10%-os önerő mellett közel 42 Mrd Ft-os beruházással valósulna meg. Elsődleges célja 103 önkormányzat (530.000 fővel) felhagyott szeméttelpeinek rekultivációja, a komplex szelektív hulladékgyűjtő és hasznosító rendszer kiépítése, valamint egy hulladékégető mű létesítése. A beruházás valószínűleg 2010. előtt nem fog tényleges megoldást nyújtani Szentés hulladék-elhelyezési problémáira. Várhatóan –szerencsés esetben– lesz 1-1.5 év átmeneti időszak, amikor a környező regionális lerakók egyikére kell a város hulladékát szállítani.

• *Települési folyékony hulladék:*

Tervezési területen Szentés városi Szennyvíztisztító Telep fogadja a szippantott szennyvizet. A csatornázottság előrehaladásával egyidőben nem mutatkozott a beszállított (nem hálózaton keresztül bekerülő) mennyiségben csökkenés. Ez a mennyiség 2006. évben 15.000 m³ volt.

A környezetterhelési díj, mint díjnövekvő tényező csökkentése céljából vízjogi megvalósíthatósági tanulmány terv létesítési vízjogi engedélyezési terv készítéséhez.

Engedélyeztetés után, a megvalósításra történő pályázati forrás elnyerése esetén az új szennyvíztisztító kivitelezése 2010-ben megkezdődhet.

- *Kommunális szennyvíziszap:*

A 2004-ben elkészült Terv szerint „a már említett, tervezett komposztáló telep kapacitása a lakossági zöldhulladék illetve a jelenleg keletkező szennyvíziszap feldolgozására plusz műszaki megoldások segítségével elegendő”. A terv elkészítését követően a komposztáló telep 50%-os területcsökkentés mellett valósult meg. A kommunális szennyvíziszap és a lakossági zöldhulladék feldolgozásához jelentős, mintegy 50.000,- eFt-os műszaki fejlesztés lenne szükséges. E mellett a szennyvíziszap fajlagos komposztálási költsége 3-3.500 Ft/t, így részletes gazdaságossági számítás szükséges a szennyvíziszap ártalmatlanítás megfelelő, gazdaságos módjának kidolgozásához.

Biohulladék gyűjtő járat megszervezésével használható ki teljesen a városi komposztáló nyújtotta lehetőség. A járat megfelelő működéséhez a terv elkészítése óta a gyűjtési kapacitás bővítése megtörtént, így a legnagyobb feladat a lakosság biohulladékgyűjtő edényzettel történő ellátása.

A nagy mezőgazdasági termelők, üzemek igényét a városi komposztáló telep nem elégíti ki. A tervkészítés, és a jelen felülvizsgálat időszakában pályázati szakaszban volt egy 30. 000 t/év kapacitású kamrás rendszerű fermentáló üzem létesítése.

- *Építési és bontási hulladékok és egyéb inert hulladékok:*

A lerakással történő ártalmatlanítás egyre kevésbé jellemző. Kevés kivétellel minden építéssel, bontással foglalkozó vállalat másodnyersanyagként hasznosítási céllal elkülönítve gyűjti beton, téglá, aszfalt hulladékát, illetve a „szeméttől” mentes földet. Lerakásra jobbra csak a nem hasznosítható anyagok, azaz egyéb hulladékkal kevert föld és törmelék, vályog illetve a lakosság által termelt bontási hulladék kerül. A lerakási arány csökkenése jelentős részben annak magas költségeivel magyarázható. Szükséges az építési-bontási hulladékok elkülönített kezelése, hasznosítása feltételeinek kialakítása az illegális törmeléklerakás megelőzése érdekében.

Kiemelten kezelendő hulladékáramok

Sem a veszélyes, sem a nem veszélyes hulladékok esetében nem folyik a tervezési területen kezelési tevékenység.

IV. Az elérendő hulladékgazdálkodási célok meghatározása – prioritási sorrendben

1. Elsőszámú prioritásként kell kezelni a Dél-Kelet Alföldi Régió Hulladékgazdálkodási Rendszer Önkormányzati Társuláshoz való csatlakozás tényét. Minden eszközzel segíteni kell a rendszer teljes kiépítését. Megoldást kell találni a Berki hulladéklerakó 2008. dec. 31.-ét követő bezárása utáni hulladékkezelésre.

2. A korábbi 4-es prioritás kategóriából az elsők közé lépett elő a helyi települési szilárd hulladék közszolgáltatás átszervezése. Ennek oka az, hogy 2006. februárjában a Csongrád Megyei Közigazgatási Hivatal törvényességi észrevételében módosításokat kért a helyi kötelező közszolgáltatások igénybevételéről szóló (I.26) KT. sz. 2/1996. rendelet alábbi pontjaiban:

- Kifogásolta, hogy a rendelet generális személyi hatállyal kötelezővé teszi minden gazdálkodó számára kivétel nélkül a közszolgáltatás igénybevételét. Ezzel szemben a Hgtv. lehetőséget ad a gazdálkodóknak, hogy más úton kezeljék hulladékukat;
- Nem lehetséges az ingatlanonkénti elszállítandó hulladék mennyiség meghatározása az ott lakók száma alapján, ez sérti a valóságban keletkező hulladék mennyiség alkalmazó mennyiséghez igazodó szabad mennyiség megválasztást;
- Nem megfelelő a közszolgáltatás díjának kalkulációja, illetve nem tehető indokolatlan különbség a gazdálkodó szervezetre és a lakosságra érvényes díjtétel között;
- Nem szabályozott a közszolgáltatásban nyilvántartottak adatainak kezelése;
- Nem szabályozott a rendeletben a szelektív hulladékgyűjtés végzése, igénybe vétele;
- Nincs szervezett települési folyékony hulladék közszolgáltatás;
- Nem rögzített a rendeletben a települési szilárd hulladék közszolgáltatás végzésének rendje és módja.

A törvényességi észrevételeknek való teljes megfeleléshez meg kell újítani a közszolgáltatás egész rendszerét (díjfizetés, szemétszállítási gyakoriság), valamint a helyi rendelet átdolgozásával biztosítani kell a jogszabálynak való megfelelést. *Megjegyzés: 2007. márciusban a helyi rendelet módosítása megtörtént.*

3. A Hulladékgazdálkodási Tervben az eredetileg legfontosabb célként megfogalmazott Szentes – Berki Hulladéklerakó Telep biogázgyűjtő rendszerének kiépítése, a 4 éven belül esedékes rekultiváció előkészítése és az átrakó állomás létesítése a 2006. év végére a három beruházás engedélyezési terve elkészült. Így a következő feladat a fenti beruházások megvalósítása, a közszolgáltatás ennek megfelelő finanszírozási hátterének kialakítása.

4. Továbbra is kiemelkedő cél a szelektív hulladékgyűjtés és annak mennyiségi fejlesztése, melynek keretében ki kell alakítani a hulladékolajok, fénycsővek, növényvédő szer maradék és göngyöleg, textil hulladék gyűjtés feltételeit. Javítani kell a már meglévő szelektív hulladékgyűjtési lehetőségek ismertetését, elfogadottságát és elérhetőségét.

5. Az állati hulladékgyűjtő és átrakó Gyepmesteri Telep fejlesztése továbbra is indokolt, melyhez a szükséges tervek és engedélyek már beszerzésre kerültek.

6. A Rákóczi utcai régi, lezárt hulladéklerakó felülvizsgálata 2006. évben megtörtént, a szükséges anyagi fedezet megléte után megkezdhető lesz a rekultivációs terv elkészíttetése.

7. Az illegális hulladéklerakás megakadályozása, a lerakott, elszórt hulladék begyűjtése folyamatos feladat.

8. A folyékony települési szilárd hulladék közszolgáltatást meg kell szervezni.

9. A jelentős nagyságrendű környezetterhelési díj csökkentése és a jogszabályban előírt tisztított szennyvízre vonatkozó határértékeknek való megfelelés érdekében a Szennyvíztisztító Telep rekonstrukciójának elvégzése elengedhetetlen feladat.

V. Hulladékgazdálkodási cselekvési programok

Cselekvési program	Határidő	Felelős	Költség	Forrás
DAREH Önkormányzati Társulás létrehozása, a tervezett beruházásokhoz szükséges önerő biztosítása, a tervezett pályázati támogatások (EU Kohéziós Alapok, Nemzeti) megszerzése	Folyamatos	Polgármesteri Hivatal	DAREH Társulás éves hozzájárulás 620 eFt	Önkormányzati költségvetés, vagy a közszolgáltatási díj emelése
Települési szilárd és folyékony hulladék közszolgáltatás átszervezése	2007.	Polgm. Hivatal és a Városellátó Int.	Részletes költségbecslés szükséges	
Szentes – Berki Hulladéklerakó Telep jelenleg művelt depónia rekultivációs és biogázgyűjtő rendszer kiviteli terv elkészítése	2007.	Polgm. Hivatal és a Városellátó Int.	4.500 eFt	Decentralizált DARFT pályázat, Önkormányzati finanszírozás
2008. év utáni hulladék elhelyezés érdekében hulladékátrakó, vagy új lerakó építése	2008. december 31.	Polgm. Hivatal és a Városellátó Int.	70.000 eFt (átrakó) 500.000 eFt (új lerakó)	Pályázati lehetőségek függvényében, és hulladékszállítási díjbevételek, önkormányzati részvállalás (hitelfelvétel)
Szentes – Berki Hulladéklerakó Telep jelenleg művelt depónia biogázgyűjtő rendszer kiépítése	2008.	Városellátó Intézmény	elkészítendő terv alapján kalkulálható, hozzávetőleg 50.000eFt	Pályázati lehetőségek függvényében, és hulladékszállítási díjbevételek
Szentes – Berki Hulladéklerakó Telep jelenleg művelt depóniával kapcsolatos hiánypótlások (IPPC engedély)	2007.	Városellátó Intézmény	3.500 eFt	Hulladékszállítási díjbevételek
Rákóczi utcai régi szemételep rekultivációjának előkészítése	2008. 06. 30.	Polgm. Hiv. és a Városellátó Int.	Tervkészítés, engedélyezés 5.000 eFt	Pályázati lehetőségek függvényében, és hulladékszállítási díjbevételek
Szelektív hulladékgyűjtő hálózat felülvizsgálata, módosítás, az igénybevitel kötelezővé tétele	2007.	Polgm. Hiv. és a Városellátó Int.	900 eFt	Szelektív hulladékkezelési díjbevételek
Biohulladék gyűjtő járat bevezetése	2007.	Városellátó Int.	5.500 eFt (edényzet)	Hulladékszállítási díjbevételek
Önkormányzati intézmények bevonása a szelektív hulladékgyűjtésbe	2007.	Polgm. Hiv. és a Városellátó	1.000 eFt	Önkormányzati finanszírozás v. szemétszállítási díjbevételek
Hulladékgyűjtő udvar létesítése	2007.	Polgm. Hiv. és a Városellátó	38.000 eFt	Pályázati lehetőségek függvényében, és hulladékszállítási díjbevételek
Települési szilárd hulladék közszolgáltatás kritikus pontjainak folyamatos feltárása, azok megszüntetése (gyűjtő edények cseréje)	Folyamatos	Polgm. Hiv. és a Városellátó Int.	évi 2.000 – 2.500 eFt	Hulladékszállítási díjbevételek
Illegális hulladéklerakás megfékezése	Folyamatos	Polgm. Hiv. és a Városellátó Int.	2.000.-eFt	Hulladékszállítási díjbevételek

A cselekvési program becsült teljes költsége e tervezési területen 2006-2008 között 60-70.000 eFt, a tervidőszakban mintegy 192 millió Ft- nem számolva a DAREH Társulás beruházásaihoz önerőként szükséges 232.000 eFt-al.

Az összegzett, hozzávetőleges költségek Önkormányzatunk teherviselő képességét és a települési szilárd hulladék közszolgáltatás éves bevételeit tekintve rendkívül magasak. Az önkormányzati költségvetés lehetőségeinek függvényében a határidők és prioritások felülvizsgálata szükséges.